

Por Mario Vázquez Carballo

Corenta anos de programación relixiosa

Estase a celebrar o corenta aniversario da creación de Radio Popular-Cadena Cope, en Lugo. Pero case que poderíamos falar das vodas de ouro se nos referimos a historia dos primeiros anos na Diocese. Radio Popular nacía, emitindo nos campanarios dos templos parroquiais, como froito da ilusión evanxelizadora dunha Igrexa que ansiaba facerse oír tamén por aqueles que non ían os templos. De feito, as primeiras emisións radiofónicas da programación relixiosa non foron na cidade de Lugo, senón en Sarria e Lalín; nesta última localidade, baixo a responsabilidade de Xesús Mato, entre os anos 1958 e 1964. O Padre Mato lembra este tempo como unha etapa de radio "casi artesanal", pero de gran eficacia e transcendencia.

No ano 1959 empezaba a dar os primeiros pasos a Cadena Cope. Estaba a xestarse unha importante fusión. Deste xeito, no ano 1964, desaparecían as emisoras parroquiais para dar paso ás diocesanas, e, en 1965, aprobábanse os primeiros estatutos da Cope. Neste tempo preparábanse tamén as primeiras emisións de Cope-Lugo dende o Pazo Episcopal, na Cidade do Sacramento.

Breve historia da programación relixiosa en Cope-Lugo

Despois da fundación da emisora, en Lugo, polo singular impulso do Bispo Antonio Ona de Echave, o padre Mato, dende o mes de marzo de 1967, semana tras semana, domingo tras domingo, presidía a retransmisión da Santa Misa para os

enfermos. E, aínda que nos comezos se celebraba en castelán, a partir de 1978 e ata a actualidade, celebrouse sempre en galego. Tres foron os lugares de emisión, respectivamente: nunha primeira etapa dende a capela maior da Casa Diocesana de Exercizos; posteriormente, durante unha fase moi breve, dende os propios estudos da emisora; e a partir do ano 1990, dende a Capela do Mosteiro da Visitación das Madres Salesas, no lugar de Valiño, e coa valiosa colaboración da comunidade, tanto no canto como na participación eucarística. Dúas veces ó ano, en datas tan sinaladas como o Domingo de Pascoa e o día da Ofrenda de Galiza ó Santísimo Sacramento, retransmítese a Santa Misa dende a Catedral de Lugo.

A programación relixiosa nunca faltou, con máis ou menos intensidade, en Cope-Lugo. Proba delo son os numerosos programas que se emitiron nas distintas épocas. Son de destacar os programas de emisión cotiá nos que participou como director e presentador o padre. Mato: *Oración de la mañana* (anos 1967-1972), *El Ángelus* (1967-1974), *O Anxeliño* (1974-1980). De retransmisión semanal: *Iglesia Noticia* (1968-1974) e *Testimonio* (1975-1980), os luns; ademais de *La Biblia en casa* e *Y mañana... Domingo*, entre outros. Para toda Galiza, os sábados, durante o curso 1979-1980, emitíuse un informativo relixioso. Sacerdotes profesores do Seminario, tales como J. Antonio González García e Jaime Delgado Gómez, colaboraron nalgúns programas. A cargo do Secretariado de Medios de Comunicación Social da Diocese realizáronse tamén programas de contido sociocultural, entre eles, destacamos *Unha mau, amigo*, *Nosotros los enfermos* e *A nosa xente*.

A programación relixiosa nos últimos tempos

Despois do padre Mato como Consiliario de Cope-Lugo, o Bispo da Diocese nomea, no ano 1983, a

A Santa Misa vense celebrando en galego desde 1978

quen suscribe, para ocuparse deste cargo. Naquel tempo, durante catro anos, sendo eu Delegado Diocesano da Mocidade, emitíase xa o programa **Alternativa**, na FM, a partir das nove da noite. Este programa naceu co fin de achegar a Igrexa ós mozos de Lugo, e fíxose, baixo a miña dirección, cunha ampla

colaboración de xente nova da propia Delegación. Algúns destes rapaces son hoxe destacados xornalistas. Entón, como froito de diversos encontros e acordos de ámbito nacional, acadáronse novos espazos para a programación relixiosa. Así, despois da **Santa Misa**, comezamos a emitir o programa local **Igrexa entre liñas**, un espazo que é o altavoz da actualidade diocesana, voz da Igrexa local e que aínda hoxe se mantén en antena. Este espazo foi presentado e realizado nos seus comezos por quen suscribe, posteriormente pola recordada Pilar Peruga, quen fora directora do Secretariado de Medios de Comunicación Social dende 1993 ata a data do seu pasamento, en Agosto de 1999. Na actualidade, produce e presenta este programa, María Xosé Campo, coa colaboración de Xosé Manuel Castro e, en ocasións, coa do propio Director de Cope Lugo, Arturo Javier

As primeiras emisións radiofónicas da programación relixiosa non foron na cidade de Lugo, senón en Lalín e Sarria; na capital do Deza, baixo a responsabilidade de Xesús Mato entre os anos 1958 e 1964. O primeiro transmisor consérvase no Bispado.

Padre Mato

Primeiro transmisor parroquial

Cerviño. A Arturo, o equipo do Secretariado de Medios estalle especialmente agradecido pola súa colaboración, porque posibilitou a realización do programa dende distintos lugares da Diocese e porque sempre estivo disposto para colaborar e facilitar tódolos medios necesarios para a realización da programación relixiosa.

Volvendo á programación, durante a semana e de luns a venres, emítese o programa **Pregarias ó mediodía**, un espazo breve de reflexión e oración. Dende outubro de 1997, tamén está en antena **Igrexa en Lugo**, un *magazín* en directo, dunha hora de duración, sobre a actualidade da Igrexa local, que nun primeiro momento foi dirixido e presentado por quen suscribe e, posteriormente, durante un tempo, por Manuel Varela.

Na actualidade, presenta todos estes programas Mª Xosé Campo, coa colaboración de Xosé Manuel Castro, Ana Sureda, Enrique Luis Sánchez, Luis Ansemil e Xosefina Palmeiro, entre outros.

Hai que reseñar tamén que este equipo participou en programas de ámbito galego e nacional, tanto na COPE como noutras emisoras. Durante bastante tempo, dende Lugo, emitíuse o programa *Buenos días nos dé Dios*, todavía en antena en Radio Nacional de España, e un servidor participou no programa tertulia *La linterna de la Iglesia*.

Entre os sacerdotes que presidiron habitualmente a Santa Misa en galego en Cope Lugo, cómpre destacar aos seguintes: o padre Mato, Mario Vázquez -dende 1983 ata 1996, Daniel García -de 1997 a 1998-, Luciano Armas -de 1998 a 1999-, David Gil -de 1999 a 2000-, e a partir de 2000 ata actualidade, Gonzalo Fraga. Por outra parte, dende 1995, Edelmiro Ulloa oficia a Eucaristía tódolos últimos domingos do mes, en calidade de capelán da Residencia Sanitaria.

Despois de tantos esforzos comunitarios, o equipo de traballo que se creou arredor do Secretariado de Medios de Comunicación na Diocese, manténse

O programa Igrexa en Lugo recolle a vida da igrexa diocesana na voz dos seus protagonistas, dende o estudo da Rúa do Valiño e dos múltiples lugares aos que nos trasladamos. Na foto, Frei Xosé Gómez, na tertulia do programa. Na imaxe superior, o equipo no museo das Clarisas en Monforte

unido e con entusiasmo. O noso agradecemento ó bispo Antonio Ona de Echave, gran promotor e impulsor de Cope Lugo, e a Frei Xosé Gómez, continuador dos seus alentos, quen sempre, en distintas ocasións e tempos, se quixo facer presente na emisora para chegar coa súa voz a miles de fogares da Diocese.

O universo encantador e fascinante da radio, o xornalismo oral da

inmediatez e da presenza fogareña, a capacidade deste medio para informar e entreter, formar e transmitir cultura, unido ó seu poder evanxelizador, son realidades aínda preñadas de futuro que ogallá os nosos herdeiros poidan continuar e contar con ilusión.

Mario Vázquez é consiliario de COPE e secretario particular do bispo de Lugo